

PRACOWNIA TECHNIK DIAGNOSTYCZNYCH
WYDZIAŁ NAUK O ZDROWIU
UNIwersytet Medyczny w Lublinie
Collegium Maximum
Ul. Staszica 4-6, Lublin
Tel. 81 448 68 92, fax. 81 448 68 21

---

dr hab. n. med. Artur Wdowiak
Kierownik
Pracowni Technik Diagnostycznych,
Wydział Nauk o Zdrowiu Uniwersytet Medyczny w Lublinie

Ocena rozprawy doktorskiej lek. med. Tomasza Skweresa

**„OCENA ZALEŻNOŚCI POMIĘDZY WYBRANYMI CZYNNIKAMI
STYLU ŻYCIA A REZERWĄ JAJNIKOWĄ I SZANSĄ NA CIAŻĘ
U KOBIET LECZĄCYCH SIĘ Z POWODU NIEPŁODNOŚCI”**

**pod kierunkiem Prof. dr hab. n. med. Michała Radwana w Instytucie Medycyny Pracy
w Łodzi im. prof. dra med. Jerzego Nofera**

Problem z uzyskaniem ciąży dotyczy niemal co piątej pary w wieku rozrodczym w krajach Unii Europejskiej. Dane literaturowe sugerują, że problemy rozrodcze wiążą się z wybranymi czynnikami stylu życia. Dla części par jedynym rozwiązaniem staje się leczenie metodą zapłodnienia pozaustrojowego. Szansa na uzyskanie ciąży po zastosowaniu tej metody leczniczej uzależniona jest od bardzo wielu czynników związanych ze stanem zdrowia, nawykami żywieniowymi czy wiekiem. Problematyką tą zajmuje się przekazana mi do recenzji rozprawa doktorska.

Rozprawa doktorska lek. med. Tomasza Skweresa nt.: „OCENA ZALEŻNOŚCI POMIĘDZY WYBRANYMI CZYNNIKAMI STYLU ŻYCIA A REZERWĄ JAJNIKOWĄ I SZANSĄ NA CIAŻĘ U KOBIET LECZĄCYCH SIĘ Z POWODU NIEPŁODNOŚCI” zawiera 123 strony maszynopisu, razem z piśmiennictwem (189 pozycji), 3 ryciny, 5 wykresów i 40 tabel. Praca jest dobrze przygotowana pod względem edytorskim, a opracowanie graficzne jest interesujące.

Problematyka badawcza podjęta przez Autora dysertacji jest ważna dla medycyny rozrodu, co wskazuje na wagę problemu badawczego wyrażonego samym tytułem rozprawy. Praca zawiera wszystkie niezbędne elementy strukturalne tj. rozbudowany wstęp (32 strony) zawierający rozważania teoretyczne, dotyczące zagadnień związanych z etiopatogenezą i leczeniem niepłodności, cel pracy, materiał i metody badawcze, analizę wyników badań, dyskusję, wnioski, piśmiennictwo, spis tabel i rycin, streszczenia w języku polskim i angielskim. Tytuły rozdziałów są spójne z problematyką pracy i odzwierciedlają właściwy jej zakres.

Celem pracy była ocena wpływu wieku i wybranych czynników stylu życia na parametry rezerwy jajnikowej oraz szansę uzyskania ciąży u kobiet leczących się z powodu niepłodności metodą IVF.

Celami szczegółowymi były:

1. Ocena rezerwy jajnikowej przez badanie osoczowych stężeń E2, FSH, AMH oraz ultrasonograficzny pomiar AFC w zależności od wieku i czynników związanych ze stylem życia: BMI, diety, spożycia kofeiny, spożycia alkoholu, narażenia na dym tytoniowy i aktywności fizycznej.
2. Ocena szansy na uzyskanie ciąży w programie IVF mierzona liczbą uzyskanych oocytów MII, odsetkiem ciąż stwierdzonych w badaniu USG, odsetkiem ciąż z potwierdzeniem FHR, odsetkiem poronień i odsetkiem urodzeń żywych dzieci w zależności od wieku i czynników związanych ze stylem życia: BMI, diety, spożycia kofeiny, spożycia alkoholu, narażenia na dym tytoniowy i aktywności fizycznej.

Autor pracy analizował przebieg leczenia wśród 511 pacjentek ośrodka leczenia niepłodności Gameta Szpitala zakwalifikowanych do leczenia metodą IVF w trakcie 976 programów. Ocenę czynników stylu życia przeprowadzono metodą ankietową przy użyciu FFQ oraz autorskiego kwestionariusza opracowanego w IMP w Łodzi. Parametry rezerwy jajnikowej określono badając osoczowe stężenia AMH, FSH i E2 oraz wykonując badanie ultrasonograficzne w celu oceny AFC. Szansę na ciążę badano oceniając liczbę uzyskanych oocytów MII, ciążę potwierdzoną dodatnim wynikiem β -HCG, obecnością pęcherzyka ciążowego oraz FHR, poronienia i porody. U pacjentek przeprowadzono standardową stymulację stosowaną w programie agonistycznym lub antagonistycznym, pobranie komórek jajowych, zapłodnienie pozaustrojowe (klasyczne lub ICSI) oraz transfer zarodka.

Wyniki badań przedstawiono w sposób uporządkowany i syntetyczny. Właściwe zaprezentowanie wyników badań wsparte zostało bogato ilustrowanymi rycinami i tabelami stanowi duże ułatwienie dla recenzenta. Dyskusja przeprowadzona (na 6 stronach maszynopisu) jest poprawna i oparta na wcześniej przeprowadzonych badaniach. Doktorant dobrze sobie radzi z porównaniem wyników własnych z wynikami innych autorów.

Analiza przedstawionych badań wskazuje na wielopłaszczyznowe spektrum problemów związanych z terapią niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego. Rozprawa doktorska lek. med. Tomasza Skweresa jest poprawna, interesująca oraz stanowi przyczynek do dalszych badań nad czynnikami predykcyjnymi uzyskania ciąży po IVF i mieści się ona w dziedzinie nauk medycznych. Dyskusja, jak i wnioski końcowe w pełni znajdują potwierdzenie w przeprowadzonej analizie. Układ pracy jest przejrzysty, ujęcie tematu rzeczowe, opisy wyników badań logiczne, dyskusja wyczerpująca. Rozprawa doktorska ma nie tylko walor poznawczy ale i praktyczny.

Pracę doktorską uważam za wartościowy wkład do profesjonalnej wiedzy medycznej, a uzyskane wyniki mogą mieć zastosowanie praktyczne w terapii niepłodnych par, a także do wdrażania programów profilaktycznych w kwestii edukacji zdrowotnej u pacjentek z problemami rozrodczymi. Rozprawa ta stanowi oryginalne rozwiązanie problemu naukowego, wykazuje ogólną wiedzę teoretyczną kandydata i umiejętności prowadzenia samodzielnej pracy naukowej.

Biorąc powyższe przesłanki pod uwagę, uważam, że przedłożona mi do oceny rozprawa doktorska lek. med. Tomasza Skweresa nt.: „*OCENA ZALEŻNOŚCI POMIĘDZY WYBRANYMI CZYNNIKAMI STYLU ŻYCIA A REZERWĄ JAJNIKOWĄ I SZANSĄ NA CIĄŻĘ U KOBIET LECZĄCYCH SIĘ Z POWODU NIEPŁODNOŚCI*” spełnia wszystkie wymagania stawiane

rozprawom naukowym na stopień doktora nauk medycznych określone na podstawie: art. 31 Ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2017 roku poz. 1789 ze zm.) w związku z § 6 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzania czynności w przewodzie doktorskim, w postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora (Dz. U. 2018 r. poz. 261) w związku z art. 179 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 3 lipca 2018 roku Przepisy wprowadzające ustawę-Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 30 sierpnia 2018 r. poz. 1669) oraz na podstawie Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 20 września 2018 roku w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz. U. z 2018 roku poz. 1818), stanowiąc oryginalne rozwiązanie problemu naukowego, a Doktorant wykazał się znakomitą wiedzą teoretyczną w danej dyscyplinie naukowej oraz posiada umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy naukowej.

Mam więc zaszczyt przedłożyć Wysokiej Radzie Naukowej Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi im. prof. dra med. Jerzego Nofera moją pozytywną ocenę rozprawy doktorskiej wraz z wnioskiem o dopuszczenie lek. med. Tomasza Skweresa do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Kierownik
Pracowni Technik Diagnostycznych
Wydziału Nauk o Zdrowiu UM w Lublinie

dr hab. n. med. Artur Wdowiak

